

**JUGOINSPEKT CONTROL –
POSLOVNA JEDINICA
SERTIFIKACIJA**

Dokument JC.U-32-01

Izdanje 1

Strana 1 od 6

UPRAVLJANJE RIZICIMA

JC.U-32-01

Izradio:
Rukovodilac P.J.Sertifikacija

Aleksandar Perović

Odobrio:
Direktor Jugoinspekt Control

Miličko Vuković, dipl.oec.

Bar, mart 2017. godine

S A D R Ž A J

1. PREDMET I PODRUČJE PRIMENE	3
2. DEFINICIJE I SKRAĆENICE	3
2.1. Definicije.....	3
2.2. Skraćenice.....	3
3. REFERENTNA DOKUMENTA.....	3
4. OPIS AKTIVNOSTI	3
4.1. Identifikacija rizika.....	4
4.2. Analiza rizika.....	5
4.3. Vrednovanje rizika.....	5
4.4. Postupanje sa rizicima.....	5
4.5. Dokumentovanje rizika.....	5
4.6. Praćenje rizika.....	5
5. ZAPISI	6
6. PRILOZI.....	6

1. PREDMET I PODRUČJE PRIMENE

Ovaj dokument opisuje način za identifikovanje, analiziranje, vrednovanje rizika, postupanje sa njima, njihovo praćenje i dokumentovanje.

Uputstvo moraju da znaju direktor, rukovodilac Poslovne Jedinice Sertifikacija. Proceduru moraju da poznaju članovi Etičkog saveta i vođe predmeta za integrisane sisteme menadžmenta.

2. DEFINICIJE I SKRAĆENICE

2.1. Definicije

Rizik – Efekat nesigurnosti (kombinacija posledica nekog događaja i pridružene verovatnoće nastanka događaja).

Preostali rizik – Rizik koji preostaje nakon postupanja sa rizikom

Analiza rizika – Proces za shvatanje prirode rizika i određivanje nivoa rizika

2.2. Skraćenice

ES – Etički savet;

3. REFERENTNA DOKUMENTA

Najnovija izdanja sledećih dokumenata sadrže odredbe koje čine i odredbe ovog uputstva.

- Poslovnik o kvalitetu Jugoinspekt control - Poslovna Jedinica Sertifikacija i druge procedure i uputstva navedena u Prilogu Poslovnika o kvalitetu Jugoinspekt control - Poslovna Jedinica Sertifikacija.
- *Prikaz procesa Jugoinspekt control - Poslovna Jedinica Sertifikacija*
- *Prikaz procesa donošenja strateških smernica (MP-11)*
- ISO 17021-1

4. OPIS AKTIVNOSTI

Koristeći pristup zasnovan na riziku, JUGOINSPEKT CONTROL - POSLOVNA JEDINICA SERTIFIKACIJA deluje proaktivno, sprečavajući ili smanjujući neželjene efekte i uz promovisanje stalnih poboljšanja. Sistem upravljanja uspostavljen u JUGOINSPEKT CONTROL - POSLOVNA JEDINICA SERTIFIKACIJA-u je zasnovan na proceni rizika koji su povezani sa obavljanjem kompetentne, konzistentne i nepristrasne provere i sertifikacije sistema menadžmenta svojih klijenata. JUGOINSPEKT CONTROL - POSLOVNA JEDINICA SERTIFIKACIJA je uspostavio proces za upravljanje rizicima koji se sastoji iz njihove identifikacije, analiziranja i vrednovanja, postupanja sa identifikovanim rizicima, njihovim dokumentovanjem i praćenjem.

4.1. Identifikacija rizika

Identifikacija mogućih rizika se pravi prvenstveno na osnovu zahteva standarda ISO/IEC 17021-1, ali i zahteva i preporuka drugih dokumenata, zakonske regulative, stavova Etičkog saveta i na osnovu dobre prakse i iskustva u radu sertifikacionih tela.

Identifikacija rizika u JUGOINSPEKT CONTROL - POSLOVNA JEDINICA SERTIFIKACIJA-u se vrši u okviru radnih sastanaka na kojima učestvuju zaposleni i rukovodstvo Jugoinspekt control - Poslovna Jedinica Sertifikacija. Radni sastanak po pravilu vodi direktor Jugoinspekt control - Poslovna Jedinica Sertifikacija u saradnji sa rukovodiocem menadžmenta kvalitetom. Cilj radnog sastanka je da kroz uključivanje zaposlenih u identifikuju rizika prikupi što veći broj predloga o mogućim rizicima a koji su povezani sa obavljanjem kompetentne, konzistentne i nepristrasne sertifikacije.

Rizici koji se identifikuju obuhvataju one rizike koji su povezani sa:

- ciljevima provere;
- uzorkovanjem koje se koristi u toku provere;
- stvarnom i doživljenom nepristrasnošću;
- pitanjima zakona, propisa i zakonske odgovornosti;
- organizacijom klijenata koja se proverava i okruženjem u kojem funkcioniše;
- uticajem provere na klijenta i njegove aktivnosti;
- zdravljem i bezbednošću timova za proveru;
- percepcijom zainteresovanih strana;
- obmanjujućim izjavama sertifikovanog klijenta;
- korišćenjem znakova sertifikacije;
- sprovođenjem aktivnosti provere;
- poverljivošću informacija;
- resursima Jugoinspekt control - Poslovna Jedinica Sertifikacija;
- kompetentnošću osoblja;
- i td.

Nakon što se prikupe svi predlozi o mogućim rizicima pristupa se njihovom razmatranju i usvajanju. Svi rizici koji su uočeni i prepoznati se opisuju u okviru liste F-11-02 *Tabela rizika*. Za evidenciju rizika zadužen je rukovodilac menadžmenta kvalitetom.

Identifikacija rizika se može vršiti i kada izvan radnih sastanaka, na primer u toku interne provere, i tada se prepoznat rizik evidentira F-11-02 *Tabela rizika*. Za evidenciju naknadno prepoznatih rizika zadužen je rukovodilac menadžmenta kvalitetom.

Identifikacija rizika predstavlja kontinualni proces, tako da se učestalost sprovođenja aktivnosti ne može unapred definisati, već je uslovljana samom pojavom rizika. Ono što je obavezno, jeste preispitivanje i ažuriranje F-11-02 *Tabela rizika* minimum jednom godišnje. Za preispitivanje odgovoran je direktor i rukovodila menadžmenta kvalitetom.

4.2. Analiza rizika

Analiza rizika se obavlja nakon što su rizici identifikovani i detaljnost analize zavisi od samog rizika, svrhe analize, raspoloživih informacija, podataka i resursa. Za svaki od identifikovanih mogućih rizika se razmatra kakav bi uticaj mogao generalno da ima na obavljanje kompetentn, konzistentne i nepristrasne sertifikacije. U skladu sa tim se analizira da li svaki od njih uopšte ima uticaja na JUGOINSPEKT CONTROL - POSLOVNA JEDINICA SERTIFIKACIJA i, ako se ustanovi da ima, da li utiče na JUGOINSPEKT CONTROL - POSLOVNA JEDINICA SERTIFIKACIJA u celini ili na neki od organa, funkcija, procesa, aktivnost, klijenta, zainteresovane strane i td. Ti podaci se unose u tabelu F-11-02 *Tabela rizika*

4.3. Vrednovanje rizika

Prilikom vrednovanja rizika, koristi se F-11-04 Matrica rizika. Nivo rizika se izračunava kao proizvod verovatnoće nastajanja rizika i procene posledica ukoliko bi se identifikovani rizik ispoljio. Oba kriterijuma mogu imati vrednosti 1-3, gde je 1- mala verovatnoća/posledica, 2- srednja verovatnoća/posledica i 3- velika verovatnoća/posledica.

Tako izračunat rizik može dobiti status:

- NIZAK RIZIK (vrednosti 1-2) – rizik prihvatlji, pratiti stanje redovno;
- SREDNJI RIZIK (vrednosti 3-5) – rizik na razumnoj meri, poženjno smanjenje ali nije neophodno;
- VISOK RIZIK (vrednosti 6-9) – rizik neprihvatljiv, ugrožava poslovanje i pre daljeg rada mora da se smanji;

4.4. Postupanje sa rizicima

Postupanje sa rizicima podrazumeva propisivanje potrebnih mera kako bi se rizik eliminisao ili smanjio. Propisivanjem mera utiče se na izbegavanje pojave rizika, svođenje rizika na prihvatljiv, uklanjanje uzroka rizika, promenu verovatnoće nastajanja rizika, promenu posledica ili zadržavanje rizika. Odluku o tome da li će se neki preostali rizik tolerisati – zadržati donosi direktor Jugoinspekt control - Poslovna Jedinica Sertifikacija.

4.5. Dokumentovanje rizika

Rizici se dokumentuju u okviru tabele F-11-02 *Tabela rizika*. Za njihovo dokumentovanje je zadužen rukovodilac menadženta kvalitetom.

4.6. Praćenje rizika

Praćenje rizik je sastavni deo procesa upravljenja rizicima i predstavlja kontinuirani proces kako bi se obezbedilo da su preduzete mere i dalje odgovarajuće i efektivne. Postupanje sa rizikom podrazumeva da se on prati i preispituje.

Praćenje rizika i preduzetih mera se vrši i u toku redovnog preispitivanje od strane rukovodstva, kao i svaki put kada nastanu situacije koje zahtevaju preispitivanje nekog identifikovanog ili neidentifikovanog rizika.

Analizu identifikovanih rizika i verifikaciju efektivnosti i efikasnosti uspostavljenih mera i postupka upravljanja rizicima sprovodi Etički savet na svojim zasedanjima. Etički savet je nepristrasno stručno telo, sastavljeno od predstavnika različitih zainteresovanih strana na način da ne proevlađuje nijedan pojedinačni interes. Prilikom svog zasedanja članovi ES treba da razmotre posebno rizike koji se odnose na pitanja nepristrasnost, uključujući otvorenost i percepciju javnosti.

5. ZAPISI

U uputstvu su definisani sledeći zapisi navedeni u tabeli 1.

Oznaka obrasca	Oznaka zapisa	Naziv zapisa	Vreme čuvanja	Odgovornost
<i>Slobodna forma</i>	/	<i>Zapisnik sa sastanka za identifikaciju rizika</i>		<i>Direktor/RMK</i>
<i>F-11-02</i>	<i>Z-11-02-gg-nn</i>	<i>Tabela rizika</i>		<i>Direktor/RMK</i>
<i>F-11-04</i>	<i>Z-11-04-gg-nn</i>	<i>Matrica rizika</i>		<i>Direktor/RMK</i>

Tabela 1 – Obrasci i zapisi koji se definišu u proceduri

6. PRILOZI

U ovoj proceduri nema priloga.